KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 1200, półrocznie 600 kwartalnie mk. 300, miesięcznie mk 100. pocztą mk. 115. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA, Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 20 w tekście Mk 30 po tekście reklamy Mk. 15 Zwyczajne mk. 18. Drobne: 2 Mk. za wyraz dla poszukujących pracy i o rzeczach zgubionych, 5 mk. za wyraz o interesach handlowych i majątkowych, najmniej marek 20. Dla zagranicznych 100% droż.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz. W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—2 w poł. i od w 6—7

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 5.00** (Na G. Śląsku **30 fen.**) SOSNOWIEC czwartek dnia 14 lipca 1921 roku Nr. 154 Rok XV

Z areny politycznej.

Na ekranie politycznym zjawiają się i znikają obrazy, jak w panoramie, bo też w polityce odbija się życie ze wszystkiemi swemi objawami. Liga Narodów miała być tym zbiornikiem, w którym przetapiają się sprzeczności międzynarodowe w harmonijny, czysty metal. Okazuje się coraz bardziej, że i tutaj wpływ jedyny mają mocarstwa wielkie wykluczające swe sprawy z platformy Ligi, a wysuwające na jej forum kwestje małych państw, tworząc z Ligi targ na którym same chciałyby najwięcej osiągnąć korzyści

Tem się tłomaczy przewlekłe załatwianie wszystkich spraw, tyczących się Polski, jak Wilna, Gdańska i Śląska, natomiast zupełne niemieszanie się Ligi do zatargu irlandzko-angielskiego. Tymczasem Irlandczycy od lat kilku prowadzą wojnę domową z władzami angielskimi o uwolnienie swej wyspy z pod ich wpływów, domagając się zupełnej samodzielności państwowej. Z racji zjazdu premierów kolonji angielskich w Londynie, tak zw. dominjów, pragnął Lloyd George dojść do pewnego porozumienia z przywódcą rewolucjonistów irlandzkich sinfeinistów, de Valera, wypuszczono nawet z więzienia kilku wybitnych Irlandczyków, lecz de Valera oświadczył się nieprzebłaganym i zaproszenia na konferencję nie przyjął. Zaofiarowany samorząd i nadanie Irlandji praw dominium de Valera z góry odrzucił.

Zjazd premierów wykazał pewną sprzeczność interesów kolonii z polityką rządu angielskiego, który dąży do odnowienia sojuszu z Japonją, zwróconego przeciw Ameryce. Przedstawiciele Australji jak i Kanady domagali się porozumienia i z Ameryką czemu zdaje się uległ Lloyd George, gdyż ostatni telegram doniósł o przedsięwziętych próbach w tym kierunku.

Ostatni długotrwały strejk górników angielskich przyniósł pewne korzyści. Doszło do umowy, według której górnicy korzystają z udziału w zyskach. Płacę unormowano w ten sposób, iż na każde 100 funtów szterlingów dochodów kopalni przeznacza się na wypłatę robocizny 83, a 17 dla przedsiębiorcy. Płaca więc nie jest jednolita w całem państwie, lecz uzależniona od rozwoju przedsiębiorstwa. Jednak górnictwo angielskie przez strejk utraciło szereg rynków zbytu gdyż zastanowiona dostawa węgla angielskiego spowodowała tak Włochy jak i Francję do sprowadzania węgla z Ameryki. Czy Anglji uda się odzyskać stracone rynki zbytu nie wiadomo.

Uznanie przez państwo udziału robotników w zyskach, stwarza początek uspołecznienia majątku narodowego, a tem samem podważa zasady socjalistyczno komunistyczne upaństwowienia wszystkich i wszystkiego. Życie coraz bardziej odbiega od utopji marksowskiej i tem się tłomaczy zupełne bankructwo komunizmu. Dowodem tego zjazd trzeciej międzynarodówki w Moskwie, gdzie przyszło do ostrych starć nawet między Trockim i Leninem. Ostatni bowiem przyszedł teraz dopiero do przekonania, że komunizm nie prowadzi do rozwiązania zagadnienia społecznego i stał się ustępliwszym na rzecz zdrowego rozsądku, co wywołało ostry zatarg między nim, a Trockim. Stąd też depesze przez Helsingfors doniosły że Trockiego nawet uwięziono w Kremlu, co wskazywałoby na przewagę kierunku Lenina. Potwierdzenia jednak tej wiadomości dotąd niema

W międzynarodówce socjalistycznej, piszącej się dotąd na program wiedeńskiej drugiej międzynarodówki widzimy rozkład po dobny. Socjaliści austrjaccy wystąpili z niej, a świeżo obradująca w Warszawie Rada Naczelna P.P.S. uchwaliła uczynić to samo Wniosek odnośny, który ma być przedstawiony na najbliższym kongresie Polskiej Partji Socjalistycznej nie przeszedł jednomyślnie i w samej Radzie zdania są podzielone. Tak w samym łonie P. P. S. dokonywuje się rozbieżność programów. Międzynarodówka socjalistyczna właściwie nie istnieje, socjaliści każdego kraju idą swoją drogą Jednem słowem — socjalizm zbankrutował.

Oczy Polski zwrócone są na Śląsk, który wciąż jest zagadką. Powstanie zlikwidowano, wojska powstańcze i niemiecki Orgesch cofnęli się za wyznaczoną linję dozorów, nad kolejami nadzór objęła kom. koalicyj na Napady jednak ze strony niemieckiej uprawia się w dalszym ciągą. Niemcy prag ną za wszelką cenę wprowadzić zamęt na G. Śląsku, a do tego używają po wolnych im komunistów Zywioły prawicowe i reakcyjne skumały się ze zwolennikami Trockiego i utrzymują we Wrocławiu szkołę agitatorską. Stąd kierują oficerowie Wilhelma akcją militarną i podjazdową na trzy fronty, która dotąd dość jest jasna i wyraźna. Luźne bandy wkradają się na teren opuszczony przez powstańców i do konują licznych mordów na Polakach, by tem wywołać zamęt i wrażenie przewagi żywiołu niemieckiego. Wkraczające wojska angielskie do Bytomia przyjęli Niemcy owacjami, okrzykami na cześć Anglji i śpiewem „Deutschland über alles" — a chcąc skłócić dowództwa angielskie i francuskie przy tej akcji dokonali zamachu na majora francuskiego Montallegre. Monarchiści zaś niemieccy tworząc armję niby dla obrony Śląska, pragną przygotować siłę zbrojną przy pomocy której udałoby się obalić obecny rząd. Poznał się na tem kierownik obecnego rządu berlińskiego Wirth i udał się do Wrocławia, celem naocznego przekonania się o stanie rzeczy. Prasa francuska wskazuje na te machinacje niemieckie wzywa swój rząd do czujności.

W Polsce zapanuje c

15-go lipca wolny handel ziemiopłodami, który ma kres położyć gospodarce wojennej. Ogół robotników jednak nie wierzy w dobre jego skutki, sądząc że otworzy się pole do paskarstwa i drożyzny, a jeżeli granice państwa okażą się nie dość ściśle zamknięte, może nastąpić katastrofa żywnościowa. W Rosji bowiem zapowiadają rok głodowy z powodu nieurodzajów. Łatwo być może, że żywność powędruje na wschód i tak samo na zachód, do Niemiec. Drożyzna żywnościowa podniesie cenę robocizny i uniemożliwi produkcję przemysłową, a co za tem idzie stworzy armję bezrobotnych. A bodaj najgorzej ucierpieliby wtedy inwalidzi i wdowy po wojakach, których renta w przybliżeniu nie odpowiada potrzebom żywnościowym. Rząd zaś wygląda na samopomoc społeczeństwa, ale jak dotąd, okazuje się ona zawodną.

Urząd emigracyjny przy min. Pracy i Opieki Społecznej pertraktuje z rządem austryjackim o pozyskanie w Austrji rynku zbytu dla bezrobotnych. Czyżby to miały być prace przedwstępne do zapobieżenia skutków strajków? W takim razie świadczyłoby to o złej woli przeciwników wolnego handlu i o niespracowanym systemie gospodarki. W Polsce tyle prac leży odłogiem: budownictwo, kanalizacja, uprawa odłogów. Tylko wygoda i lenistwo jednych, a chamstwo i chciwość posiadających dąży zgodnie do nędzy mas i wyrzucenia ich na tułaczkę do obcych.

Brak kultury.

Dajmy na to, że jesteśmy w towarzystwie i że zwracamy się do kogoś z obecnych z jakiemś pytaniem. I, dajmy na to, że ten ktoś wybałuszy na nas oczy (ma to być ironja, pogarda lub coś podobnego) i nic nie odpowie. Jak wówczas nazwiemy postępowanie takiego jegomościa? Także pytanie! Przecież wszyscy doskonale wiemy, jak to nazwać.

Jest trochę inna sytuacja, gdy zjawisko podobne przenosi się na płaszczyznę społecznego życia. Naprzykład — gdy pismo, a więc instytucja wszystkim służąca, zwraca się z zapytaniem do tych lub owych grup społecznych i zapytuje się ich, czy mają zamiar robić to lub owo, albo — czy akcja, którą prowadzą posuwa się naprzód? Pismo rzuca pytanie i czeka. A tamci milczą milczą jak zaklęci i nic nie chcą odpowiadać. To trochę... dziwne nieprawdaż?..

A jednak to się u nas zdarza, zdarza się bardzo często. Można śmiało powiedzieć, że zdarza się zawsze, gdy tylko gazeta poruszy jakąś sprawę. I c a nic, żadnej odpowiedzi.

Mimowoli w takich wypadkach człowiek się zapytuje: gdzie my się znajdujemy? Czy aby napewno w... Europie? A może wśród jakich dzikusów afrykańskich, nie mających pojęcia najmniejszego o uspołecznieniu, o społecznem życiu, społecznej kulturze? To bardzo prawdopodobnie., gdyż fakty na to wskazują wyraźnie. Sądzą nas nie po nazwie, lecz po czynach naszych. A czyny te dowodzą właśnie bardzo często braku kultury, tej elementarnej kultury europejskiej.

To trzeba potępiać i wykorzeniać. Trzeba natomiast krzewić zdrową kulturę społecznego życia.

Włoc.

Wyjaśnienie Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w sprawie aprowizacji dla G. Śląska.

Wobec zarzutów, jakie pojawiły się w pewnych pismach, a dotyczących anormalności w akcji aprowizowania Górnego Śląska i krzywdzących dobre imię Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, Zarząd Główny tegoż podaje do wiadomości publicznej, co następuje:

1) Akcja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w sprawie dostarczania żywności ludności górnośląskiej ogranicza się do zakupu produktów w ilościach, wskazanych przez Komisję Aprowizacyjno-Rozdzielczą w Szopienicach i dostarczania do Szopienic takowych wraz z darami, przeznaczonych dla ludności górnośląskiej, przez Ekspozyturę Wydziału Gospodarczego PTCK. w Sosnowcu.

2) Transporty te Ekspozytura PTCK. w Sosnowcu przekazuje bezpośrednio do dyspozycji Komitetu Aprowizacyjno-Rozdzielczego w Szopienicach, działającego z ramienia Centralnego Komitetu Czerwonego Krzyża dla Śląska, instytucji zupełnie samodzielnej, niczem, prócz ogólnego znaku Czerwonego Krzyża z PTCK. nie związanej.

3) Ani Zarząd Główny PTCK. w Warszawie, ani też Ekspozytura w Sosnowcu nie wydawały i nie wydają nikomu pozwoleń na samodzielny zakup i wywóz na Górny Śląsk żywności, zaś przy zakupach przez siebie uskutecznianych przestrzegają, ażeby nie były one czynione w pasie graniczącym z G. Śląskiem.

4) Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, nie posiadając żadnego wpływu ani możności ingerencji w sprawach dotyczących rozdziału dostarczonej przez siebie żywności pomiędzy ludność na Górnym Śląsku, za rozdział ten odpowiedzialności na siebie przyjąć nie może.

5) Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża może odpowiadać tylko za czynności i tranzakcje, które samo dokonało, zastrzega się więc przeciw łączeniu jego działalności z działalnością Centralnego Komitetu Czerwonego Krzyża dla Śląska w Szopienicach, nie mając tu na myśli Polskiego Czerwonego Krzyża dla Śląska, który jest w ścisłym kontakcie z Zarządem Głównym Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Z Górnego Śląska.

Obszar przemysłowy stracony dla niemiec.

GDAŃSK (PAT). „Danziger Zeitung" donosi: Na obszarze przemysłowym zapatrują się naogół bardzo pesymistycznie co do ostatniej decyzji komisji koalicyjnej w sprawie podziału G. Śląska. Przypuszczają powszechnie, że obszar, obsadzony obecnie przez wojska francuskie, nie powróci już do Niemiec.

Zabrze i Gliwice dla Niemiec?

PARYŻ (Rp.) „L'Homme Libre" oświadcza, iż gen. Le Rond miał zapytać Korfantego czy Polakom bardzo zależy na okręgu Gliwic i Zabrza. Polacy odpowiedzieli, że okręgi te stanowią istotną część ich żądań. Mimo to gen. Le Rond był zmuszony do ustępstw w komisji, wobec swych kolegów: przedstawiciela angielskiego i włoskiego, i podpisał wraz z nimi wspólne sprawozdanie i wniosek podziału, pozostawiający Gliwice i Zabrze po stronie niekiej!

Rozporządzenie w sprawie rozbrojenia

GDANSK (PAT). „Danziger Zeitung" donosi z Wrocławia, że komisja międzysojusznicza w Opolu opublikowała rozporządzenie w sprawie terminu rozbrojenia. Na mocy tego rozporządzenia każdy, będący w posiadaniu broni, albo amunicji po dniu 17 lipca, podlega karze od dwuch miesięcy do pięciu lat więzienia, względnie grzywnie i nie ma prawa korzystania z amnestji!

O rozbrojenie samoobrony.

BERLIN (EE). W nocie wystosowanej do urzędu dla spraw zagranicznych generał Nollet domaga się niezwłocznego rozbrojenia samoobrony, która przekroczyła granicę Górnego Śląska i przeszła na terytorjum niemieckie. Urząd dla spraw zagranicznych wydał wobec tej noty rozporządzenie, aby zbierano broń i wydawano ją do rąk „Treuhaftgesellschaft". Policja ochronna pod dowództwem hr. Ponicky'ego miała już podobno rozpocząć rozbrojenie i oddawanie broni.

Niemcy ciągle spiskują..

BYTOM (wł). Niemcy, czując niepomyślne dla nich rozwiązanie sprawy górnośląskiej, ciągle jeszcze liczą na to, że powetują sobie ewentl. stratysiłą.

Stąd zorganizowane bandy „selbstschutzu", czuwają po miastach, czekając na znak z Wrocławia. Rząd niemiecki poufnie ostrzega urzędników, by nie opuszczali terenu, przemysłowego i pozostawali na zajmowanych stanowiskach. Mało to jednak pomaga, co widać z masowej emigracji urzędników do Niemiec.

Orgeschowcy napadają w dalszym ciągu na ludność polską, terroryzując ją, choć napady są nieco rzadsze.

Władze koalicyjne w tych dniach usuną z miasta szereg agitatorów niemieckich, m. in. stosstruplera radcę sanit. Blocha organizatora i instruktora bojówek.

Zakładnicy, wzięci z racji zabójstwa majora Montalegras zostali przez anglików zwolnieni z aresztu.

Gdy zażądano od nich podpisu na deklaracjach, że obchodzono się z nimi jako uwięzionymi humanitarnie, niektórzy z nich podpisu odmówili.

TELEGRAMY.

Obrady w kwestji granic w Cieszyńskim i na Orawie

PRAGA, (Russpress).— Z Morawskiej Ostrawy komunikują, że w tych dniach odbyło się posiedzenie granicznej komisji polsko-czeskiej z udziałem nowego przedstawiciela Polski p. Bratkowskiego. Poruszane były niektóre kwestje, dotyczące granicy w Cieszyńskiem i na Orawie. Obrady zakończono zobopólnem porozumieniem.

Pertraktacje genewskie w Sejmie litewskim.

BERLIN, (Russpress).— Z Kowna donoszą, że dn. 6 bm. przedstawiciel Litwy przy Lidze Narodów, Galwanaukis zdał sprawozdanie w sejmie litewskim z przebiegu pertraktacji w Genewie. Kiedy doszedł do propozycji rady Ligi Narodów — ze wszystkich stron rozległy się okrzyki protestu. Cała prasa jest przeciw propozycjom. Wczoraj odbyło się posiedzenie rady ministrów dla naradzenia się w sprawie odpowiedzi Lidze Narodów.

Rząd Kowieński odrzuca układy z Polską.

WILNO, (E. E). Radio. Galwanaukis oświadczył w wywiadzie z korespondentem jednego z pism włoskich, że rząd kowieński da odpowiedź kategorycznie odmowną na propozycje, dotyczące wznowienia układów z Polską. Rząd kowieński nie może uznać również przyszłej umowy Kowna z Warszawą przez sejm kowieński.

Napady litwinów na oficerów polskich.

WILNO, (EE.) Radio. W kołach urzędowych Litwy kowieńskiej utrwala się nieprzejednanie szowinistyczny nastrój w stosunku do kompromisowego załatwienia sporu polsko litewskiego. Oficerowie polscy łącznikowi przy komisji kontrolnej narażeni są na ekscesy ze strony tłumu. Litwini nie szanują rozporządzeń komisji kontrolującej, wobec czego ludność polska na Kowieńszczyźnie jest stale szykanowana. W pasie neutralnym ciągle napady band litewskich.

Mała Ententa komunistyczna.

PRAGA, (Russpress). — Z Moskwy donoszą, że na kongresie III-ej Międzynarodówki delegacja czechosłowacka zaproponowała, aby delegaci — komuniści państw, wchodzących w skład Małej Ententy połączyli się razem z delegatami Polski i Węgier w celu rozstrzygnięcia kwestji [...]sadniczych, ponieważ, [...]dług opinji komunist[...] Mała Ententa dąży do z[...]sienia Rosji sowieckiej. P[...]pozycja delegacji czec[...]słowackiej została przyj[...]

Mobilizacja na Ukrainie?

LWÓW, (tel. wł.) U[...] Biuro prasowe donosi [...] mobilizacji sowieckiej [...] Ukrainie, która jest już p[...]no na ukończeniu. Moż[...]we, że mobilizację tę o[...]nieść należy do wzmocni[...]nego tonu mów Cziczerin[...] szczególnie względem R[...]munji. Nie jest atoli wy[...]kluczone, że jest to popro[...]tu branka, pierwsza [...] Ukrainie (dotąd stały ta[...] wojska rosyjskie).

Siły bolszewickie na Wschodzi[...]

PRAGA, (Russpress). — „Narodni Listy" dowiadują się z Konstantynopol[...] ciekawych wiadomości [...] siłach bolszewickich n[...] Wschodzie: Przedstawiciele sprzymierzonych zaniepokojeni są wiadomościam[...] o koncentracji 2 i 8 armj[...] bolszewickich, liczących d[...] 100 tysięcy ludzi, zgrupowanych na południu Kaukazu. Po kongresie III-e[...] Międzynarodówki skierowano tam jeszcze armję 13. Prócz tego potwierdzone zostały pogłoski, że bolszewicy organizują armje czerwone w Azerbejdżanie i Gruzji i kierują je ku granicy ormiańsko tureckiej. Główny sztab armji czerwonej znajduje się w Noworosyjsku. Kawalerja czerwona, licząca do 12,000 szabel, rozlokowana jest pod Erzerumem, a 16 tysięcy piechoty w obozach pod Trebizondą. Niektóre oddziały bolszewickie umieszczone są również w Karsku i Aleksandropolu.

Wojna grecko-turecka.

BUKARESZT, (PAT). Polpress. Z Konstantynopola donoszą, iż 8-go lipca rozpoczęła się nowa walka na linji Brussa — Djabele. Turcy zawzięcie atakują, rzucając znaczne siły. Opór Greków tym razem jest trwalszy, niż zwykle, ponieważ chodzi o Smyrnę. Ewakuacja Smyrny jest w pełnym toku.

Głównodowodzący armji angielskiej u Kemala Baszy

LONDYN, (Ruspress). Jak donosi „Daily Telegraph", naczelni komisarze sprzymierzonych w Konstantynopolu polecili głównodowodzącemu Harringtonowi wyjazd do Angory dla pertraktacji z Kemal Baszą. Podróż ta nie ma celów politycznych i Harrington ma tylko uprzedzić

głównodowodzącego tureckiego, że przejście turków przez strefę neutralną pociągnęłoby dla nich bardzo smutne następstwa.

Konsulaty w Gdańsku.

WARSZAWA. Naczelnik Państwa, w porozumieniu z senatem w m. Gdańska udzielił exequatur p. Juan de Dios Egea v. Gonzalez, konsulowi, Hiszpanji w w. m. Gdańsku oraz p. Bent Falkenstjerne, konsulowi generalnemu Danji w w. m. Gdańsku.

Regulowanie kwestji żydowskiej.

WARSZAWA. (EE). Radio Dzienniki żydowskie donoszą, że rokowania rządowe z przedstawicielami żydów przeniesione zostały na rozkaz Rady ministrów do ministerstwa spraw wewn. Obecny minister spraw wewn., Raczkiewicz uważany jest za znawcę kwestji żydowskiej. Prasa żydowska donosi, że z ministerstwa oświaty i wyznań religijnych wydzielone mają być wszelkie sprawy żydowskie i przyłączone mają być do specjalnego departamentu dla spraw żydowskich przy ministerstwie spraw wewn.

Dziennikarze nadbałtyccy w Gdańsku.

GDANSK (TAT). W dniu 10 bm. wycieczka dziennikarzy bałtyckich udała się na polskim okręcie wojennym „Komendant Piłsudski" na Hell zwiedziła następnie budujący się port w Gdyni, a wieczorem powróciła do Gdańska. Na okręcie gościł dziennikarzy korpus oficerski. Dziś wieczorem generalny komisarz p. Pluciński wydaje obiad na cześć dziennikarzy bałtyckich.

Sowiety subwencjonują dzienniki kowieńskie.

WARZAWA Polpress donosi z Rygi: Podczas dyskusji w sejmie kowieńskim w sprawie sporu z Polską wyjaśniono że dwa dzienniki kowieńskie otrzymywały od rządu moskiewskiego subsydja za urabianie opinji przeciw Polsce.

Nowe wojska japońskie na Syberji.

WIEDEŃ (Russpress) Z Tokio donoszą, że Japonja wysyła nowe dywizje do Władywostoku. Dzienniki japońskie piszą, że ewakuacja wojsk japońskich na Syberji została odłożona „skutkiem niepewnej sytuacji na Syberji wschodniej".

Przez telegraf.

— Według „Katowitzer Zeitung" w Mikołowie objęli władzę na stacji kolejowej urzędnicy policji plebiscytowej. Z dworca kolejowego zdjęto chorągiew polską.

— Niemiecki komisarjat plebiscytowy w Bytomiu został ostatecznie rozwiązany. Urzędnicy otrzymali dymisję z dniem 1 września br. w tej liczbie i heimattreuerzy.

— Turcy rozpoczęli wielką ofensywę na froncie Brussy, atakując greków od strony Jenischehir i Gemlik, Grecy ewakuowali Djebele.

— Budżet węgierski na rok 1921 — 22 przewiduje 26,764 mil. koron i 20,296 mil. koron dochodów. W ten sposób deficyt wyniesie 6,468 mil. kor.

— Ilość banknotów, będących w obiegu w Czecho-Słowacji wynosiła w dniu 30 czerwca rb. 11.167.515 675 kor. czeskich Suma ta mniejszą jest od sumy emisji, wyznaczonej przez parlament o 874,247 koron czeskich.

— Z Wiednia komunikują, że ilość banknotów znajdujących się w obrocie z końcem czerwca zwiększona została o 2 miljardy koron.

— Od chwili rozpoczęcia nawigacji na morzu Kaspijskim z Baku drogą morską wywieziono 54900000 pudów przetworów naftowych.

— Russpress donosi z Belgrodu: Na zasadzie postanowienia rady ministrów królestwa S Ch S w dniu 24 czerwca zniesiona została ustawa z dnia 9 kwietnia 1921 roku podług której cło od towarów niemieckich było podwyższone o 50 proc.

— Udziałowcy związku ekonomicznego przemysłu porcelanowego odbyli w Karlsbadzie naradę, na której omawiali sprawę kryzysu tej właśnie dzielnicy przemysłu. Fabrykanci talerzy porcelanowych obniżyli ceny towarów.

— Strejk urzędników bankowych w Pradze przyjmuje charakter zaciekłej walki, w której żadna ze stron nie chce ustąpić. W celu poparcia strejkujących, szoferzy bankowi również przyłączyli się do strejku.

— Z Moskwy komunikują, że w Astrachaniu grasuje cholera; umiera do 100 ludzi dziennie. (Rspr)

— Iskrówka moskiewska komunikuje o nowych ustępstwach poczynionych przez władze sowieckie w dziedzinie ekonomicznej: moskiewski komisarjat wykonawczy polecone ma przekazanie szeregu młynów towarzystwom włościańskim kooperatywom i przedsiębiorstwom prywatnym. (Russpress)

KRONIKA.

Z dnia na dzień.

Kradzieże coraz śmielsze mamy,
Bandytyzm kwitnie w biały dzień,
Nie pomagają zamki, bramy —
Człek zobojętniał już jak... pień!...
Terror na ludność spada blady,
Niepewnyś życia, człeku mój!...
Komunistyczne to zasady
Czynem dziś krzewi złodziej, zbój.
Nasza policja energiczna
Z... protokułami kłopot ma.
Robota „mistrzów" tak jest śliczna,
Że ich nie złapiesz, nie, ha ha! ..
Ludność jednakże, zbyt cierpliwa,
Dość już komuny na dziś tej!
Do czynu więc policję wzywa,
By chciała więcej bronić jej!

Es.

— **Dwie rocznice dwuch narodów.** W roku bieżącym święcimy dwie rocznice, pamiętne dla nas i dla Francji W dniu 14 lipca tj. dziś Francja, nasza siostrzyca i sojuszniczka, obchodzi swe święto narodowe wyzwolenia, zaś w dniu 15 lipca cała Polska wspominać będzie z dumą zwycięstwo lipcowe polskiego oręża pod Grunwaldem odniesione w dniu 15 lipca 1410 roku. Wojskowość osobliwie pamięta o tych rocznicach, to też zarówno dziś we czwartek, jako też i w piątek z inicjatywy Dowództwa 11 pp. odbędą się o godz. 10 r. na Nowym rynku w Będzinie msze polowe, w których za pewne liczny udział wezmą przedstawiciele społeczeństwa miejscowego. Jak zamierza uczcić te rocznice Sosnowiec i Zagłębie na razie nie wiemy.

— **YMCA zorganizował obóz wakacyjny w puszczy Białowieskiej** W początkach lipca br, czynny będzie obóz wakacyjny dla chłopców od 12 do 18 lat. Obóz ten, wzorowany na obozach amerykańskich, ma na celu wyrobienie karności, rozrywkę, bezpieczeństwo i zdrowie chłopców a przytem nauczenie ich użytecznych sportów, gier, boksowanie szermierki, pływania, ratownictwa, nauk przyrodniczych i tp., a nadto są projektowane wycieczki, amatorskie przedstawienia, zawody i tp. pod ścisłym nadzorem.

— **Pierwszy Zjazd Starszego Harcerstwa.** W dniach 19, 20, 21 i 22 lipca odbędzie się pierwszy Walny Zjazd Starszego Harcerstwa: instruktorów (rek), wychowanków (nek) drużyn, zorganizowanych od roku 1920 w specjalne Koła starszoharcerskie. Zjazd ten ma być poświęcony ostatecznemu ustaleniu podstaw ideowych i organizacyjnych nowego ruchu. Jako miejsce Zjazdu wybrany został harcerski obóz instruktorski dla nauczycieli, który będzie założony pod Ostrowem Wielkopolskim, w lasach użyczonych łaskawie na ten cel przez Zarząd Dóbr Przygodzice ks. Radziwiłła. Prócz upełnomocnionych delegatów i członków wspomnianych kół w Zjeździe mogą wziąć udział w charakterze gości niezrzeszeni starsi harcerze i harcerki, sympatycy ruchu starszoharcerskiego i osoby interesujące się sprawami Harcerstwa Szczególnie pożądany jest udział dawnych pracowników i pracownic harcerskich, których zawierucha wojenna wytrąciła z czynnej pracy w Z H P, tudzież przedstawiciele zrzeszeń ideowo-wychowawczych starszej młodzieży. Pragnący uczestniczyć w Zjeździe winni do dnia 15 lipca zgłosić swój przyjazd spiśmiennie lub ustnie w Referacie do spraw Starszego Harcerstwa przy N. Z. H. P. (Warszawa, Al. Ujazdowskie 37 m. 12 druh Józef Jakubowski). Tam też zasięgać można wszelkich informacji albowiem osobne zawiadomienia i zaproszenia rozsyłane nie będą. Inne pisma zwłaszcza prowincjonalne proszone są o możliwe najszybsze powtórzenie niniejszej notatki. Uczestnicy Zjazdu, zarówno delegaci jak i goście, zorganizowani będą w obozy harcerskie i zobowiązani będą podlegać ustalonemu regulaminowi obozowemu oraz rozporządzeniom komendantki i komendanta obozów. Ponieważ obozy będą rozbite w lesie, a uczestnicy pomieszczeni będą w namiotach, należy się tak wyekwipować, jak na wycieczkę harcerską z noclegiem w polu. Koszta utrzymania (nie licząc kosztów podróży) wynosić będą około 200 mk. od osoby dziennie.

— **Ruch okrętowy Gdańsk — Ryga.** Z Rygi donoszą, że organizuje się tam towarzystwo transportowe, które uruchomi linję okrętową pomiędzy Gdańskiem a Rygą. Obok kapitałów łotewskich do towarzystwa weszło także kilku kapitalistów polskich. Ruch towarowy i osobowy ma się rozpocząć na początku sierpnia.

— **Nowa szkoła powszechna** W dniu 14 lipca rb. o godzinie 4 ej pp. odbędzie się uroczystość założenia oraz poświęcenia kamienia węgielnego pod gmach budującej się szkoły powszechnej przy ul. Wawel.

— **Z kooperatywy urzędników państwowych i komunalnych.** W miejscowej jatce wspomnianej kooperatywy codziennie odbywa się sprzedaż mięsa dla członków po zniżonej cenie. Choć kupują mięso urzędnicy lub ich żony, córki, i matki, jednak sprzedaż odbywa się w warunkach anormalnych w w śród ścisku i nieładu. Z powodu tego zdarzają się i przykre zajścia między paniami cisnącymi się po mięso a sprzedającemi, gdyż, niestety, i tu odgrywa rolę „protekcja". Czyżby jednak urzędnicy i panie, bądź co bądź z inteligencji, nie mogli w interesie własnym trzymać porządku i kolejki? Czyż i tu nad porządkiem ma czuwać policja?. , Ha, może to będzie i lepiej, jeżeli tu policja znajdzie zajęcie, to wtedy mniej będzie stać w ogonkach, gdzie się sprzedaje... wódka monopolowa?,.,

OFIARY.

Które wpłynęły na ręce skarbnika Cen. Kom. Pom. Gór. S. zbierane na listy Komitetu od dnia 20 czerwca do dnia 5 lipca b. r.

	Mk. fen.
Zebrano na listę № 96 przez p. Goebla	5600,—
Zebrano na listę № 107 przez p. Unienyskiego	3000,—
Zebrano na listę № 84 przez pracowników fabryki Armatur St. Kraupe	2479,—
Zebrano na listę № 9 przez p Borowskiego	2000,—
Zebrano na listę № 58 przez p. Wolskiego	1770,—
Zebrano na listę № 110 przez urzędników Kasy Chorych w Sosnowcu	1750,—
Zebrano na listę № 25 przez p. Gębickiego Kierownika Szkoły Renardowskiej	1700,—
Zebrano na listę № 31 przez p. Reznika	1325,—
Zebrano na listę № 15 przez Członków Związku Zawodowego w Milowicach	1320,—
Zebrano na listę № 20 przez p. Rajkowskiego	1100,—
Zebrano na listę № 98 przez p. Dobrowolskiego	200.—
Zebrano przez Redakcję „Kurjera Zagłębia"	22261,—
Zebrano przez Koło Polek w tym 5000 (tysięcy) p. Gadomskiego	18000,—
Inspektorjat Szkolny w Jędrzejowie	15000,—
Z parafji Marjawickiej w Sobótce ziemi Kaliskiej	14000,—
Od czytelni i Książnicy w Grabocinie jako 50% dochodu z zabawy urządzonej w dniu 19/VI	9038,—
Zebrano na listę składek służby konduktorskiej	8485,—
Ofiarowane przez nauczyciel. Okręgu Sosnowieckiego tytułem djet i koszt. podróży	7636,—
Złożone przez robotników kopalni Kazimierz	1400,—
Dobrowolne składki Koła pracowników kolejowych w Zarach	1325,—
Jako 25% funduszu z zabawy urządzonej na czytelnię na Ostrowach	1271,—
Zebrane w Ozołówce przez p. Gawlikową (mk. niemiec)	849,—
Na Herbaciarnie zebrane przez p. Dygonia (mk. niemiec.)	25,—

143

Skarbnik: *J. Waśniewska.*

Powiatowa Kasa Chorych w Sosnowcu.

W. O. Sekretarjat.
L. Dz. 7870/3.

OGŁOSZENIE.

1) W stosunku do kasy Chorych wszyscy obowiązani stosować się do przepisów, zawartych w ustawie z dnia 19 maja 1920 roku o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby Dziennik Ustaw Rzeczyposp. Polskiej № 44 z dnia 9 czerwca 1920 roku.

Egzemplarze Dziennika Ustaw, Statuty, oraz regulaminy są do nabycia w biurach Filji, oraz w Centrali w Sosnoweu przy ulicy Sadowej № 6.

2) Korzystać ze świadczeń udzielanych przez Kasę Chorych mają prawo osoby ubezpieczone w ciągu 39-ciu tygodni oraz członkowie rodziny w ciągu 13-tu tygodni o ile są utrzymywani wyłącznie przez ubezpieczonych i zamieszkują z nim razem, a także niezamieszkującym razem z ubezpieczonymi lecz utrzymywani przez nich o ile zamiesz kują o obrębie działalności kasy t. j. w obrębie powiatu Będzińskiego.

3) Osoby uprawnione do korzystania z pomocy lekarskiej w Kasie Chorych, w celu jej otrzymania winny zgłaszać się do najbliższych ambulatorjów, legitymując się książeczką Kasy, lub w razie nieposiadania jeszcze takowej odnośnem zaświadczeniem swego pracodawcy, wydane najdalej przed 3 miesiącami, z wymienieniem członków rodziny, którzy mają prawo korzystać z pomocy lekarskiej. Do ambulatorjum należy się zwracac w razie prawdziwej potrzeby, unikając zabierania czasu lekarzom z uszczerbkiem rzeczywiście potrzebującym pomocy.

4) O pomoc lekarską w mieszkaniach tylko w wypadkach obłożnej choroby członkowie zgłaszają również wezwania na podstawie wymienionych powyżej dokumentów, urzędnikowi najbliższego ambulatorjum Filji lub Centrali w godzinach przyjęć. Przy zgłoszeniu wezwania winien być podany jak najdokładniejszy adres chorego (dzielnica; ulica, № domu, oraz mieszkania), oraz rodzaj choroby, Lekarze wizytują chorych w mieszkaniach, tylko na zasadzie uprzednich wezwań; po załatwieniu chorych w ambulatorjach za wyjątkiem wypadków, zgłoszonych jako nagłe. W wypadkach nagłych i pilnych można zgłaszać wezwania również pppołudniu do ambalatorjum, lub w godzinach, kiedy te są zamknięte do mieszkań lekarzy, w tych miejscowościach gdzie niema zorganizowanych dyżurów lekarskich nocnych

W Będzinie i Dąbrowie w godzinach wieczorowych i nocnych należy zgłaszać wezwania ustnie, piśmiennie lub telefonicznie do biura Filji dyżurnemu, który zarządzi doręczenie wezwania lekarzowi dyżurnemu W Sosnowcu w wyżej wymienionych godzinach należy zgłaszać wezwania do biura Cantrali, Sadowa 6 W Zawierciu zaś do ambulatorjum Akcyjnego T-wa „Zawiercie“.

W razie niemożliwości wezwania lekarza kasowego w wypadkach rzeczywiście niecierpiących zwłoki dopuszczalne jest jegnorazowe wezwanie lekarza najbliżej zamieszkałego niekasowego na rachunek Kasy. W razie niemożebności wezwania pomocy lekarskiej kasowej lub niekasowej — dopuszczalnem jest wezwanie felczera kasowego wyłącznie w celu udzielenia pierwszej pomocy Wzywanie w tych wypadkach felczerów pozakasowych nie będzie uwzględniane.

Za wzywanie lekarza do domu w razie nieobłożnej choroby lub w nocy w wypadku nienagłym, a zwłaszcza błahym, członkowie będą pociągani do odpowiedzialności.

5) W nieszczęśliwych wypadkach przy pracy Kasa nie może brać na siebie odpowiedcialności zgodnie z artykułem 109 Ustawy o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby — za natychmiastowe udzielenie doraźnej pomocy, gdyż ten obowiązek obciąża pracodawców.

Leczenie natomiast chorych wypadkowych, posiadających zaświadczenia pracodawców, stwierdzających wypadkową przyczynę choroby, Kasa leczy w swoich szpitalach i ambulatorjach na rachunek pracodawcy.

6) Zapisywane przez lekarzy kasowych lekarstwa winny być brane w godzinach dziennych w składnicach podręcznych Powiatowej Kasy Nhorych, znajdujących się przy ambulatorjach i szpitalach, lub też w aptekach Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu, przy ulicy Szerokiej № 9 i na Pogoni przy ulicy Rudnej, W razie braku środków w aptekach Powiatowej Kasy Chorych, przepisanych na recepcie, lekarstwa mogą być nabywane w aptekach prywatnych na rachunek Kasy

7) Zgłaszając się po nowe lekarstwa, należy zwracac wszystkie posiadane naczynia po wybranych lekarstwach

8) Nieobłożnie chorzy, a jednak uznani za niezdolnych do pracy, winni się stawiać co 3 dni w ambulatorjum o ile lekarz nie wyda innych dyspozycji, ściśle stosować się do poleceń lekarza i nie wychodzić z domu w godzinach, oznaczonych na kwestjonarjuszu w celu umożliwienia nad nim kontroli. Chorym niezdolnym do pracy zabrania się wykonywania jakichkolwiek robót zarobkowych tak poza domem jak i w mieszkaniu.

Uchylających się od powyższych przepisów Zarząd Kasy będzie karał grzywnami do wysokości pięciokrotnego dziennego zasiłku

9. Chorzy przeznaczeni do lecenia w szpitalach Pow. Kasy Chorych posiadając na kwestjonarjusza odnośne wymagane zlecenie lekarza Kasy, winnni bezzwłocznie zgłaszać się do biura Filji Pow. Kasy Chorych w Dąbrowie, Zawierciu lub Centrali Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu, które to skierowują ich do odpowiedniego szpitala, posiadającego wolne miejsca.

Bezpośrednie zgłaszanie się chorych do szzitali bez uprzedniego przeznaczenia, dokonanego przez biura Filji, lub Centralę P. K. Ch. jest niedopuszczalne, ze względu na ewentualny brak miejsca, nieprzewidziany przez chorego i niepptrzebną podróż jego mogąca pogorszyć stan zdrowia.

10) Wszelkie zażalenia i pretensje należy zgłaszać bezpośrednio lub za pośrednictwem delegatów, bądź wprost do Centrali, bądź zapisując do ksiązek zażaleń, znajdujących się u urzędników w poszczególnych ambulatorjach. Zażalenia winny być czytelne podpisane z podaniem dokładnego adresu.

KOMISARZ
Powiatowej Kasy Chorych
w Sosnowcu.
w z. JÓZEF DRZEWIECKI.

Wydawcy: Spółka Wydaw. „Kurj. Zagł.“. Tłocznia „Spółki Wydaw. „Kurj. Zagl.“. Redaktor: Józef Maciejowski